

Вступ до управління інцидентами і реагування на них

ГЛОБАЛЬНА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З УПРАВЛІННЯ БІОРИЗИКАМИ

Цей курс входить до складу
Глобальної навчальної програми з управління біоризиками (GBRMC)

Бібліотека GBMRC фінансується Програмою співробітництва у галузі біології Агентства зі скорочення воєнної загрози Міністерства оборони
США

за додаткової підтримки
Програми співробітництва у галузі біобезпеки
Державного департаменту США

Ведення бібліотеки забезпечують
Сандійські національні лабораторії
Міжнародна програма зі скорочення біологічної та хімічної загрози

Додаткову інформацію щодо Бібліотеки GBRMC можна отримати з наступних джерел:
Інтернет: biosecurity.sandia.gov/gbrmc
email: GBRMC@sandia.gov

Представлення

- Викладачі
- Учні
 - Як вас звуть?
 - Звідки ви?

План дій

По закінченні цього уроку я хотів би:

ЗНАТИ

ВІДЧУ
ВАТИ

УМІТИ
РОБИТИ

Цим уроком ваше навчання не закінчується. Подумайте та напишіть, що ще вам потрібно зробити або вивчити для того, щоб втілити отриману на цьому уроці інформацію у практику.

Що ще мені потрібно знати
чи робити?

Як я отримаю ці знання чи
навички?

Як я узнаю, що досяг успіху?

Як я використовуватиму ці
нові знання і навички у
своїй роботі?

Основні тези

- Система реагування на інциденти є широкою за охопленням і складністю.
- Для створення системи реагування на інциденти необхідна інформація від багатьох зацікавлених осіб – як із числа співробітників даної установи, так і ззовні.
- Планування і підготовка є істотними факторами для успіху системи реагування на інциденти.
- Для визначення ефективності системи реагування на інциденти її необхідно випробувати. Тренування та інші вправи вкрай важливі для визначення того, наскільки добре розроблена система, чи доведена інформація про систему до співробітників і чи відповідає система встановленим вимогам.
- Відповідні співробітники повинні бути сповіщені, оскільки вони є частиною ефективної системи управління інцидентами.
- Для успіху системи необхідні відгуки по зворотному зв'язку, отримувані за підсумками тренувань і реагування на інциденти, а також безперервне вдосконалювання системи.

Управління біоризиками: модель **AMP**

Основні елементи управління біоризиками

- **Оцінка біоризиків**
 - Процес виявлення небезпек і оцінювання ризиків, пов'язаних із біологічними агентами та токсинами, який ураховує адекватність будь-яких існуючих механізмів контролю та передбачає прийняття рішень про те, чи є ці ризики прийнятними або ні.

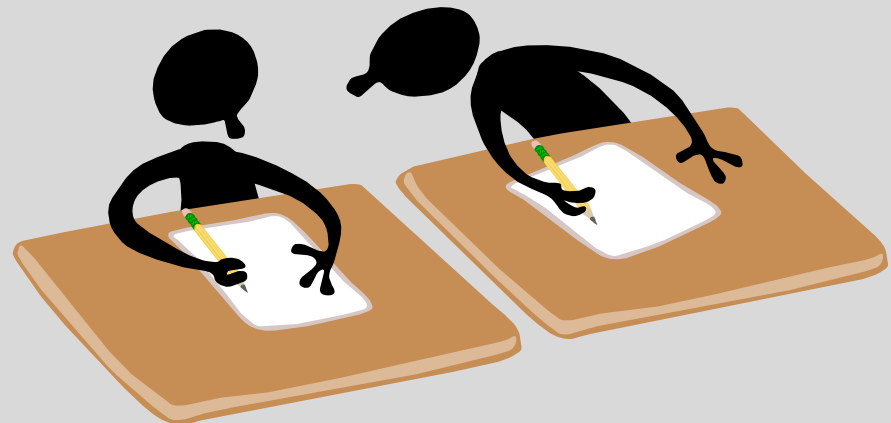
Основні елементи управління біоризиками

- **Зменшення біоризиків**
 - Дії та заходи контролю, що запроваджуються з метою зниження або усунення ризиків, пов'язаних із біологічними агентами і токсинами

Основні елементи управління біоризиками

- **Ефективність**
 - Запровадження повної системи управління біоризиками, зокрема оцінювання і забезпечення роботи системи у спосіб, передбачений проектом. Ще один аспект ефективності – процес безперервного вдосконалення системи.

Інцидент

Групова вправа

Працюючи у групах, розробіть за **5 хвилин** визначення поняття **«інцидент»**.

Щоб допомогти у виконанні цього завдання, наведіть усі можливі приклади **інциденту** на **стікерах** і розмістіть їх на **фліп-чарті**.

Закінчив цю роботу, напишіть своє визначення вгорі **фліп-чарту** і будьте готові обговорити його з рештою класу.

Інцидент

У чому різниця між **інцидентом** та **надзвичайною ситуацією**?

Інцидент і надзвичайна ситуація

Інцидент – це подія, що може мати негативні наслідки.

Надзвичайна ситуація – це інцидент, який вимагає негайного реагування.

Інцидент і надзвичайна ситуація

Групова вправа (продовження)

За **5 хвилин** розгляньте свої приклади **інцидентів** та класифікуйте їх або як **інцидент**, або як **надзвичайну ситуацію**, особливо за біоризиком.

Чи бачите ви різницю?

Інциденти: деякі аспекти, які слід ураховувати

- **Інциденти** певних типів можуть мати відносно незначні негативні наслідки.
- Проте, **малі інциденти** можуть у подальшому призводити до **великих**, особливо якщо вони трапляються часто і **породжують самозаспокоєність персоналу**.
- Суспільство, уряд і вище керівництво часто вирішують, **що становить великий або малий інцидент**. Тоді саме керівництво повинно **визначати, в якому обсязі слід виділяти ресурси на систему управління реагуванням на інциденти**.
- Оскільки **надзвичайна ситуація** – це просто окремий тип інциденту, то **система реагування на надзвичайні ситуації** часто входить до складу **ширшої системи реагування на інциденти**.

Система реагування на інциденти

Групова вправа

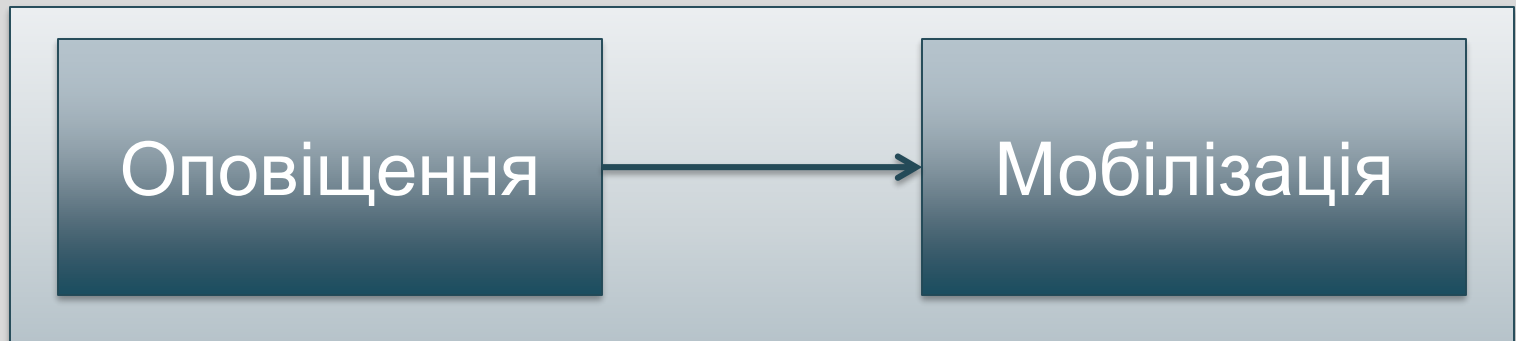
Працюючи у групах, за **10 хвилин** розробіть **визначення поняття «система реагування на інциденти»**.

Щоб допомогти у виконанні цього завдання, наведіть усі можливі задачі **системи реагування на інциденти** на **стікерах** і розмістіть їх на **фліп-чарті**.

Закінчив цю роботу, напишіть своє визначення вгорі **фліп-чарту** і будьте готові обговорити його з рештою класу.

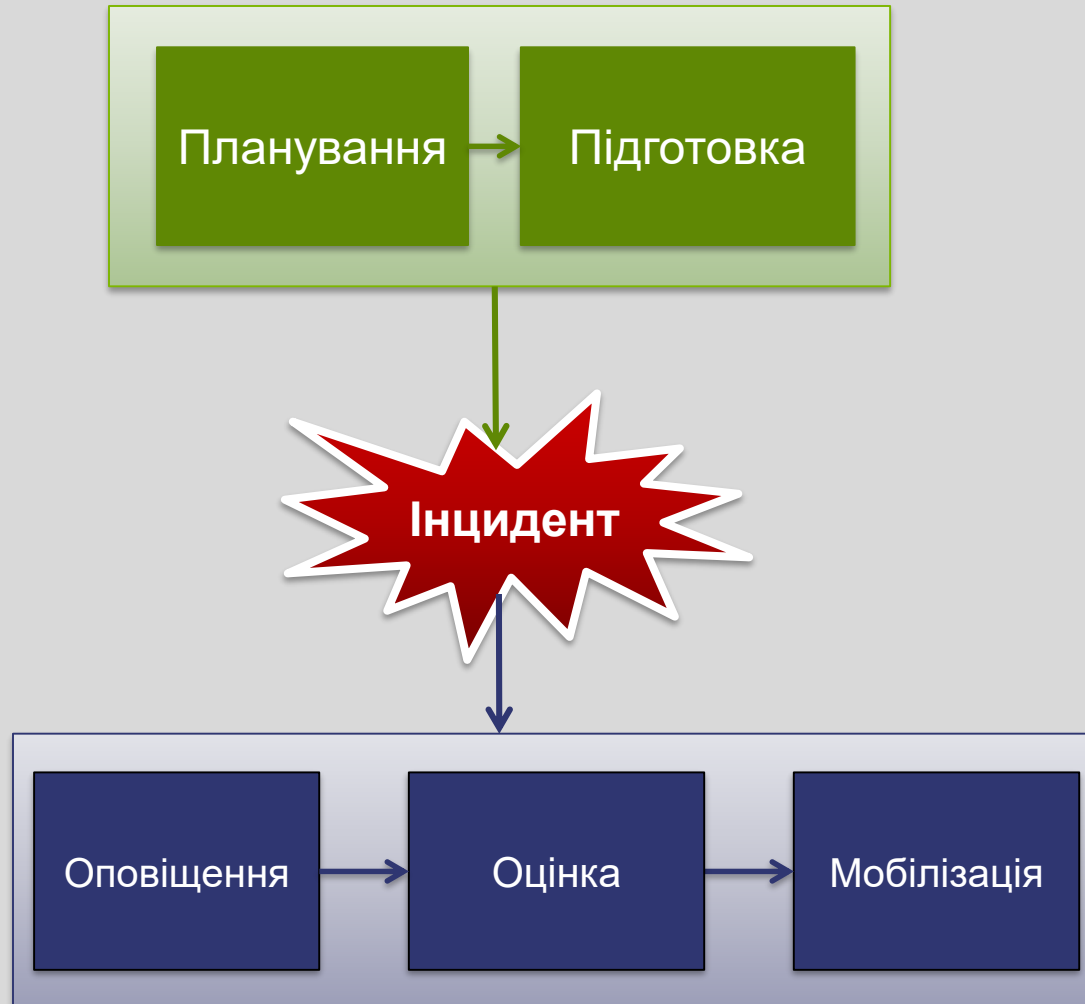
Система реагування на інциденти

Кожна **система реагування на інциденти повинна** бути здатною **оповіщати** про інцидент і **мобілізувати** реакцію.

Це – найбільш базовий варіант **системи реагування на інциденти.**

Модель ефективної системи реагування на інциденти

Модель ефективної системи реагування на інциденти

Або простіше...

Система реагування на інциденти

Найбільш ефективні **системи реагування на інциденти** здатні планувати дії на випадок можливих інцидентів і готуватися до них, оповіщати про реальні інциденти і оцінювати їх, а також швидко здійснювати ефективні заходи реагування у випадку інциденту.

Фази системи реагування на інциденти

Отже, ми можемо вважати, що **ефективна система реагування на інциденти** стосується трьох основних фаз. Це:

Планування та підготовка

Інцидент

Оповіщення, оцінка та мобілізація

Вступ до планування та підготовки

Зараз ми детальніше розглянемо фазу планування та підготовки.

Планування та підготовка

Інцидент

Оповіщення, оцінка та мобілізація

Планування та підготовка

Без належного планування та підготовки **система реагування на інциденти** не змогла б своєчасно **оповіщати** про **інцидент**, належним чином **оцінювати** **інцидент** або **забезпечувати** ефективну **мобілізацію** у відповідь на нього.

Чому?

Порада: подумайте про інцидент, де ніхто заздалегідь не думав про те, як на нього реагувати. Яким був наслідок?

Планування

Що ж таке, власне, **планування**?

Планування

Планування – це завчасне розроблення механізмів або процедур для досягнення конкретної цілі.

Планування

У випадку **реагування на інциденти** планування – це процес розгляду та **аналізу** можливого **інциденту** і **виділення** ресурсів зі метою **вжиття** заходу реагування, який належним чином **зменшить** будь-які несприятливі наслідки.

Планування

Планування реагування на інциденти зазвичай є обов'язком керівництва установи.

Посадовці високого рівня, що **приймають рішення**, повинні разом визначити найкращий метод управління **інцидентами** у конкретній установі.

Планування

Керівництво має повноваження на прийняття середньо- і довгострокових рішень та виділення відповідних ресурсів на **систему управління інцидентами.**

Керівництво, однак, потребує компетентності та порад інших працівників установи для належного складання планів.

Чому?

Планування

Групова вправа

Працюючи у групах, за **10 хвилин** визначте всіх **працівників** установи, які могли б сприяти ухваленню керівництвом рішень у фазі планування системи управління реагуванням на інциденти.

- Запишіть кожну відповідь на **стікері** та розмістите стікери на своєму **фліп-чарті**.
- Поруч із кожною групою працівників **зазначте їхню роль/внесок** у процес планування.

Будьте готові обговорити підсумки з рештою класу.

Планування

Часто **керівництво** може розробляти політику високого рівня, а деталі доручати тим **працівникам**, які краще знайомі з повсякденною діяльністю та технічною роботою.

Планування

Результатом планування має бути **документ**, розроблений **керівництвом** у співпраці з **працівниками** установи (та іншими особами), де висвітлено, на високому рівні, як працюватиме **система управління інцидентами**.

Планування

Цей документ також повинен містити додаткові, конкретні деталі щодо **підготовки, оповіщення, оцінки та реагування на інцидент.**

Підготовка

Що ж таке, власне, **підготовка**?

Підготовка

Підготовка впливає безпосередньо з **планування**. Це робота з практичного втілення **планів** установи до настання **інциденту**, яка дозволяє установі мати можливість краще відреагувати на цей **інцидент**, коли він трапиться.

Підготовка

Процес підготовки включає навчання персоналу, придбання обладнання, накопичення ресурсів і внесення фізичних змін у обладнання і будівлі, де це можливо і бажано.

Підготовка

Запитання:

Яку інформацію слід включити у документ із планування, щоб належним чином скерувати процес **підготовки**?

Працюючи у групах, протягом **5 хвилин** обговоріть це питання і запишіть свої ідеї на окремих **стікерах**.

Клас збере набір **стікерів** і проведе аналіз відповідей кожної групи.

Чи запропонували всі однакові види інформації?

Підготовка

Подумайте про різні категорії персоналу, який працює у типовій лабораторії чи установі.

Запитання:

Як слід залучити кожен з цих категорій у процес **підготовки**?

Обговоріть це питання впродовж **5 хвилин** за столами і будьте готові поділитися підсумками з класом.

Модель ефективної системи реагування на інциденти

Як випробувати систему реагування на інциденти?

Запитання:

Як переконатися в тому, що **система реагування на інциденти** дійсно працює?

Як випробувати систему реагування на інциденти? - Тренування

Запитання:

Як переконатися в тому, що **система реагування на інциденти** дійсно працює?

Один із способів – проведення тренувань.

Тренування дозволяють перевірити, чи готова система адекватно реагувати на **інцидент**, не наражаючи при цьому **установу** та її **персонал** на небезпеку.

Системи реагування на інциденти

Отже, у визначенні ефективності **системи реагування на інциденти** недоречно покладатися лише на інциденти; замість цього необхідно моделювати інциденти за допомогою тренувань.

Планування та підготовка

Інцидент і тренування

Оповіщення, оцінка та мобілізація

Тренування

Групова вправа

Запитання:

Які різні види **тренувань** **установа** може використовувати для випробування своєї **системи реагування на інциденти**, особливо щодо інцидентів, які впливають на біоризик?

Упродовж **5 хвилин** обговоріть це запитання і складіть таблицю на своєму **фліп-чарті**, в якій надайте перелік **переваг** і **недоліків** кожного виду тренувань. Будьте готові поділитися підсумками свого обговорення з класом.

Модель управління інцидентами

Оповіщення

Оповіщення – це процес виявлення інциденту, коли він трапляється або після того, як він трапиться, і використання цієї інформації для формування відповідної реакції.

Запитання:

У які способи можна здійснювати

оповіщення?

Кого б ви **оповістили?**

Оповіщення

У плані реагування на інциденти установи, розробленому її керівництвом, необхідно передбачити процедури оповіщення відповідного персоналу у випадку інциденту.

Оповіщення

Запитання:

Як можна визначити, чи слід здійснювати **оповіщення** під час інциденту або ж після нього?

Розгляньте це запитання протягом **5 хвилин** і підготуйтеся до його обговорення з класом.

Порада: які **ключові фактори** щодо інциденту впливають на те, коли саме необхідно здійснювати **оповіщення**?

Оцінка

Відповідь на попереднє запитання є частково питанням **оцінки**.

Оцінка – це аналіз виду і тяжкості **інциденту** з метою визначення відповідного заходу реагування.

Оцінка

Запитання:

Хто повинен проводити оцінку інциденту?

Оцінка

Запитання:

Як ви оцінюєте інцидент?

Працюючи на місцях, розгляньте це запитання протягом **5 хвилин** і наведіть всі критерії, за якими можна оцінити інцидент. Запишіть кожний критерій на окремому **стікері**.

Оповіщення та оцінка

Оповіщення та оцінка надають інформацію щодо наявності та характеру конкретного **інциденту**.

Деякі **інциденти** усуваються самостійно, і на момент **оповіщення** та проведення **оцінки інциденту** конкретний захід реагування вже може бути непотрібним.

Мобілізація

Мобілізація – це активізація персоналу та використання обладнання для безпосереднього реагування на інцидент і прискорення його усунення.

Запитання:

Які фактори визначають мобілізацію?

Мобілізація

Запитання:

1. Коли інцидент вважається усунутим?
2. Хто визначає, що інцидент усунуто?

Розгляньте це запитання протягом **5 хвилин** і підготуйтеся до його обговорення з класом.

Модель управління інцидентами

Зворотний зв'язок

Зворотний зв'язок – це використання інформації, зібраної в ході тренувань або інцидентів, для роботи та вдосконалення **системи реагування на інциденти**.

Зокрема, **зворотний зв'язок** є інформаційним ресурсом для процесу **планування та підготовки**, надаючи **керівництву** та іншому **персоналу** інформацію про те, які процедури були ефективними, а які – неефективними у пом'якшенні негативних наслідків інцидентів (або тренувань).

Зворотний зв'язок

Зворотний зв'язок можна вважати четвертою фазою **системи реагування на інциденти**.

Планування та підготовка

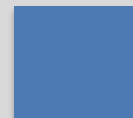
Інциденти та тренування

Оповіщення, оцінка та мобілізація

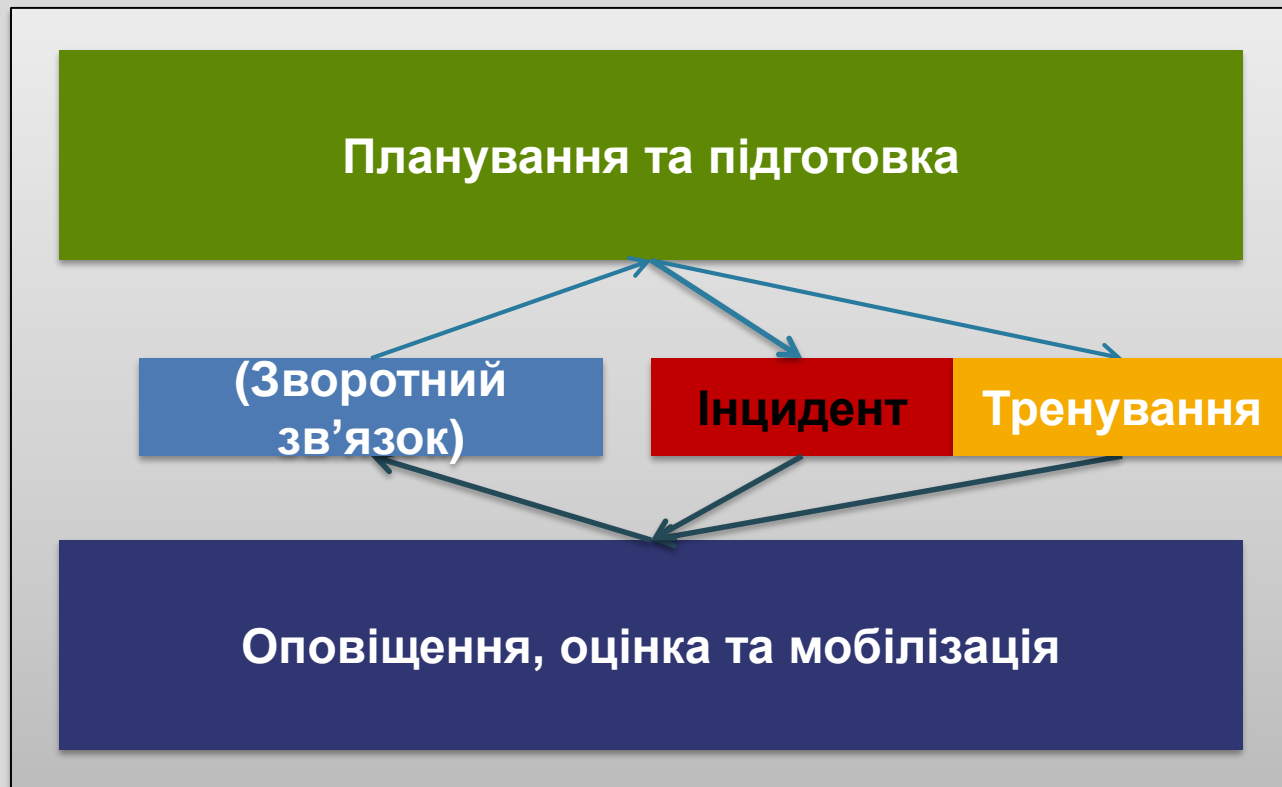

Зворотний зв'язок

Модель управління інцидентами

Модель ефективної системи реагування на інциденти

Зворотний зв'язок

Запитання:

Які типи інформації необхідні для надання **зворотного зв'язку**, що стосується сильних і слабких сторін – успіхів і невдач – існуючої **системи реагування на інциденти**?

Будь ласка, протягом **10 хвилин** обговоріть це запитання **на місцях** і будьте готові поділитися своїми думками з усім класом.

Порада: наведіть 7-10 запитань, які ви поставили б після тренування чи інциденту, щоб допомогти зібрати цю інформацію.

Модель управління інцидентами

Зовнішні реагуючі суб'єкти

У рамках як **планування та підготовки**, так і **оповіщення, оцінки та реагування** **система реагування на інциденти** повинна взаємодіяти з **зовнішнім світом**, щоб належним чином усувати серйозні інциденти.

Модель управління інцидентами

Зовнішні реагуючі суб'єкти

У багатьох випадках **установі** не раціонально з економічної точки зору розбудовувати спроможність для реагування на великі, нечасті **інциденти** та **надзвичайні ситуації** повністю самостійно.

Крім того, залежно від законів юрисдикції, в якій розташована установа, є певні види інцидентів, на які установа не може реагувати.

Отже, координація дій з **поліцією, пожежними частинами та службами невідкладної медичної допомоги** дуже важлива для ефективного **реагування на інциденти**.

Зовнішня координація

Запитання:

Як зовнішні суб'єкти, наприклад, **пожежна команда**, взаємодіяли б з установою протягом кожної з фаз **системи реагування на інциденти**?

- Планування та підготовка
- Оповіщення та оцінка
- Мобілізація
- Зворотний зв'язок

Працюючи за столами, протягом **10 хвилин** обговоріть це запитання і підготуйтеся поділитися думками свого столу з класом.

Огляд

Запитання:

Якими є чотири фази ефективної системи реагування на інциденти?

Огляд

Запитання:

У чому різниця між **системою реагування на надзвичайні ситуації** та **системою реагування на інциденти**?

Огляд

Запитання:

Чи згодні ви з цим **столом**? Чому згодні або чому не згодні?

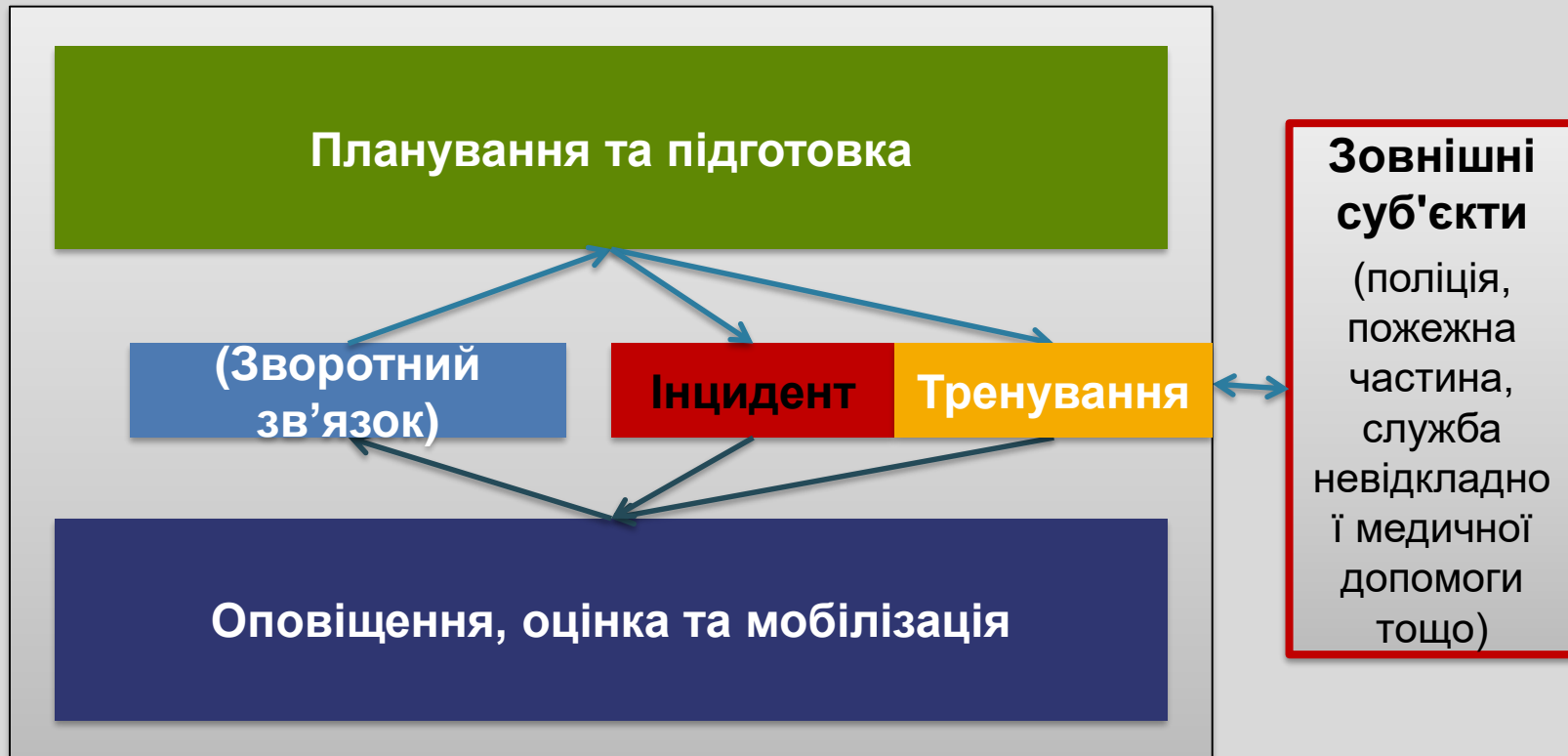
Обов'язки у **системі реагування на інциденти**

	Керівництво	Інший персонал
Планування та підготовка	Так	Ні
Оповіщення, оцінка та мобілізація	Так	Так
Зворотний зв'язок	Так	Так

Огляд

Запитання:

Яка частина **системи реагування на інциденти** є найбільш **основною**?

Огляд

Запитання:

Чому зовнішня координація так важлива для **системи реагування на інциденти?**

Огляд

Давайте протягом **10 хвилин**
обговоримо, чого ми навчилися щодо
систем реагування на інциденти.

Чого ми
навчилися?

Що це означає?

Куди ми йдемо
звідси?

Огляд – основні ідеї

- Система реагування на інциденти є широкою за охопленням і складністю.
- Для створення системи реагування на інциденти необхідна інформація від багатьох зацікавлених осіб – як із числа співробітників даної установи, так і ззовні.
- Планування і підготовка є істотними факторами для успіху системи реагування на інциденти.
- Для визначення ефективності системи реагування на інциденти її необхідно випробувати. Тренування та інші вправи вкрай важливі для визначення того, наскільки добре розроблена система, чи доведена інформація про систему до співробітників і чи відповідає система встановленим вимогам.
- Відповідні співробітники повинні бути сповіщені, оскільки вони є частиною ефективної системи управління інцидентами.
- Для успіху системи необхідні відгуки по зворотному зв'язку, отримувані за підсумками тренувань і реагування на інциденти, а також безперервне вдосконалювання системи.

План дій

По закінченні цього уроку я хотів би:

ЗНАТИ		ВІДЧУВАТИ		УМІТИ РОБИТИ	
-------	--	-----------	--	--------------	--

Цим уроком ваше навчання не закінчується. Подумайте та напишіть, що ще вам потрібно зробити або вивчити для того, щоб втілити отриману на цьому уроці інформацію у практику.

Що ще мені потрібно знати чи робити?	Як я отримаю ці знання чи навички?	Як я узнаю, що досяг успіху?	Як я використовуватиму ці нові знання і навички у своїй роботі?

Дякуємо за увагу!

Не забудьте заповнити оцінювальну анкету!

GLOBAL BIORISK MANAGEMENT
CURRICULUM